

Alois MEDEK, *Život na dvoře Leopolda I. dle konceptů zpráv Ferdinanda z Ditrichštejna v roce 1667*, České Budějovice 2023, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, bakalářská práce, 93 s.

Posudek vedoucího bakalářské práce

Výzkum komunikačních sítí a sociálních vazeb urozených osob předmoderní doby patří zejména v posledních dvou desetiletích ke klíčovým tématům evropské i domácí historiografie. Jestliže si Alois Medek zvolil ve své bakalářské práci právě tuto problematiku, lze výběr jeho tématu považovat za vědecky velmi závažný. Za hlavní cíl svého pojednání si vytknul analýzu badatelsky doposud nevyužitých konceptů zpráv, které zasílal nejvyšší hofmistr císařovny Ferdinand z Ditrichštejna svým komunikantům v roce 1667. K vypracování kvalifikační práce přistoupil se znalostí relevantní domácí a především zahraniční odborné literatury a prostudoval základní práce vážící se přímo k tématu. V heuristické fázi svého výzkumu se autor musel vyrovnat s jazykově i paleograficky mimořádně náročnými prameny, které studoval v Moravském zemském archivu Brno, Rodinném archivu Ditrichštejnů.

Ve čtyřech obsáhlých kapitolách autor postupně objasnil heuristické, koncepční i metodologické uchopení práce a přiblížil životní osudy Ferdinanda z Ditrichštejna s ohledem na jeho úspěšnou kariéru u císařského dvora ve Vídni a široce rozvětvenou komunikační síť. Za jádro práce je možné považovat dva obsáhlé oddíly, v nichž se zabýval obsahovou analýzou konceptů zpráv Ferdinanda z Ditrichštejna z roku 1667. Nejprve se pokusil o pohled na (ne)každodenní život příslušníků císařského dvora očima konkrétního šlechtice, v tomto případě vysokého dvorského hodnostáře, a kladl si otázky, které se dotýkaly jeho sebe prezentace. Ve svém výkladu se zaměřil především na reflexi slavností spojených se sňatkem Leopolda I. a Markéty Terezy Španělské na přelomu let 1666-1667, těhotenství mladé císařovny, následného porodu syna Ferdinanda Václava, jejího poporodního úvodu do společenství křesťanů a pobytu vyslanců ruského cara ve Vídni.

Mnohem více pozornosti však Ferdinand z Ditrichštejna věnoval na stránkách svých zpráv zahraničně politickým událostem, zejména dění v Polsko-litevské unii. Proto také autor v poslední kapitole upřel pozornost k zevrubné analýze průběhu zdejších sejmů, vojenských střetů ve východní Evropě, abdikace Jana II. Kazimíra Vasy na polský královský trůn a následné volby nového krále. Tímto krokem se však autor předloženého pojednání, snad nevědomky, dostal do určitých problémů, neboť tuto skutečnost – svůj obsáhlý výklad o velkém zájmu

šlechtice o politické dění v Polsko-litevské unii, daleko od Vídně – nezohlednil v názvu bakalářské práce. Ten je proto do jisté míry zavádějící a nepřesný.

Kritickou výhradu vznáším rovněž k formálním nedostatkům bakalářské práce. Ačkoliv Alois Medek napsal své pojednání jazykem, který se vyznačuje přesnou větnou skladbou a jasnou výpovědí, lze v něm zaznamenat několik gramatických a syntaktických chyb. Protože autor dokončoval práci ve značném chvatu, rovněž nevěnoval dostatečnou pozornost závěrečné redakci textu. O tom svědčí množství překlepů a nesprávné oddělování slov pomocí mezer v poznámkovém aparátu a soupisu prostudované literatury. Stranou pozornosti nelze nechat ani grafickou stránku práce, zejména odlišně velké řádkování a nesjednocené zarovnání textu (především s. 5, 14, 70). Za další formální prohřešek považuji přibližně dvě desítky chyb v citacích odborné literatury.

Uvedené připomínky slouží především jako možné podněty pro autora předloženého pojednání. Rozprava naopak přináší některé nové cenné vědecké poznatky o šlechtické komunikaci na prahu novověku, každodenním životě ve Vídni a politickém dění v Polsko-litevské unii v šedesátých letech 17. století. Proto bakalářskou práci Aloise Medka doporučuji k obhajobě a vzhledem k množství formálních prohřešků ji navrhuji klasifikovat stupněm **velmi dobře**.

Borovany 17. 8. 2023

doc. PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.